

OPVOEDINGSBRON

VOOR OUDERS EN ANDERE OPVOEDERS IN DE KERK

IN JE DOOP

Gezinsmomenten
over de waarde van
de doop

Gedoopt leven

FEBRUARI
2021

JAAR 7

NUMMER 7

BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

>> voor de geloofsopvoeding in het gezin <<

UITGAVEN VAN O.A. DE BHZ EN DE HGJB

Voor een deel te bestellen via www.kameel.nl

DOOR HET WATER HEEN

Bernard en Eline van Vreeswijk

€7,99

Vorbereitung op de doop

De doop van je kind is altijd een belangrijke gebeurtenis. Om de echte waarde van dat moment, het symbool en de belofte die je als ouders doet, goed te begrijpen, is het belangrijk je erin te verdiepen. Aan de hand van het (klassieke) doopformulier legt dit boekje in zeven hoofdstukken helder uit waarom we onze kinderen dopen, wat de doop betekent en hoe we invulling kunnen geven aan de belofte die we als ouders doen. *Door het water heen* is een waardevol geschenk aan doopouders en biedt een goede voorbereiding op de doopdienst.

WEBSITE ABC VOOR KINDEREN

Doop

Vorbereitung op de doop

ABC voor kinderen is gemaakt voor kinderen van ongeveer 8 t/m 12 jaar (groep 5 t/m 8 van de basisschool). Daarbij wordt ervan uitgegaan dat kinderen de website samen met hun ouder(s), leerkracht of jeugdwerker gebruiken. De website kan ingezet worden binnen het gezin, het kerkelijk jeugdwerk of op school. Er is ook een speciale les over de doop. De doop is een teken van Gods beloften aan jou: dat Hij voor je wil zorgen, al je zonden wil vergeven en je leven helemaal nieuw wil maken. www.abcvorkinderen.nl/wij-geloven/doop.html

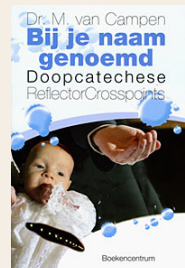
BIJ JE NAAM GENOEMD

Dr. M. van Campen

€8,99

Doopcatechese

Meer dan ooit is een goede voorbereiding op het dopen van je kind van belang. Dit boek wil daarbij helpen. Was het dopen van kinderen een eeuw geleden nog vanzelfsprekend, vandaag de dag is dat lang niet meer het geval. Ook in de christelijke gemeente wordt de kinderdoop steeds meer kritisch bevraagd. Bezinning op de bijbelse gegevens over de inhoud en de betekenis van de kinderdoop is daarom zeer belangrijk. De tijd dat ouders toeleven naar de doop van hun kind is daarvoor een goede gelegenheid. Dit boek biedt in vijf lessen uitstekend materiaal voor doopcatechese.

LESMETHODE

€34,50

Hervormde Zondagsscholen

De Lesmethode is recent uitgebreid met een lesbrief over de Heilige Doop

Deze lessen zijn gericht op de kinderen van de bovenbouw. Bij de toegevoegde lesbrief hoort een vertelschets. De lesbrief en de vertelschets kunnen zowel samen als afzonderlijk gebruikt worden. Beide onderdelen zijn afzonderlijk geschikt voor een hele zondagsschoolles. De lesstof kan twee keer in een jaar behandeld worden, bijvoorbeeld na een doopdienst in de kerk. Daarbij kunnen elementen uit de vertelling gebruikt worden als toelichting bij de lesbrief en andersom – delen uit de lesbrief als ideeën voor de verwerking. Nog niet bekend met het materiaal? Deze mooie methode kost slechts €34,95 per jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd.

KINDER(CLUB)BLAD CLIK

Voor kinderen van 6-12 jaar

€10,50 per jaar voor 5x een Klik

Doopcatechese

Clik is een kinder(club)blad: voor op de club én thuis! Je vindt in Klik clubpagina's met een bijbelstudie en doe-opdrachten. Deze kun je samen op de club gebruiken, maar ook thuis in je eigen stille tijd maken. Het blad is hierdoor ook heel geschikt om thuis te gebruiken in de geloofsopvoeding. Daarnaast vind je pagina's om lekker thuis te lezen: met leuke interviews, interessante weetjes, verhalen van Noortje, knutselideeën, puzzels en het stripverhaaltje Klikkie. Kortom: een tof en verantwoord kinderblad voor zowel thuis als op de club! Kijk op www.hgjb.nl voor meer informatie en het aanvragen van een abonnement.

VAN DOOPVONT NAAR AVONDMAALSTAFEL

Prof. W. Verboom

Pastorale uitleg van de liturgische formulieren bij doop, belijdenis en avondmaal. Voor meditatie en gesprek. Verwachte verschijningsdatum: einde voorjaar. De prijs van het boek is nog niet bekend. Het boek bevat een pastorale uitleg van de drie genoemde liturgische formulieren.

WERKGROEP

EDUCATIEF

BERAAD

COLOFON

Opvoedingsbron is een uitgave van de Werkgroep Educatief Beraad (WEB), een samenwerkingsverband van de Bond van Hervormde Zondagsscholen, de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond, de Hervormde Mannenbond en de Hervormde Vrouwenbond.

Opvoedingsbron verschijnt ieder voorjaar als gratis download via de websites van genoemde bonden.

Redactie

Elsbeth ten Brinke-de Rijke,
Leantine Dekker-Mom, ds. N.A. Donselaar,
Wijnanda Hogendoorn-Teeuw,
Gertrud de Koeijer-Hoekman,
Machteld Lubbers-van Mourik, ds. J.P. Nap

Artikel 'De doop in crisistijd'

Ds. Bernard en Eline van Vreeswijk-van Bloemendaal

Bijbelstudie 'Ik ben gedoopt'

Prof. dr. W. Verboom

Gezinsmomenten 'In je doop'

Wijnanda Hogendoorn-Teeuw

Foto's

Jan Verburg Fotografie

Vormgeving

Marloes Leenman, PIT bureau

Gedrukte exemplaren

Opvoedingsbron is een gratis te downloaden digitale map.

Een gedrukt exemplaar is voor €1,- per stuk te bestellen via bonds bureau@solconmail.nl.

Drukwerk

Torendruk, Nijkerk

Contact

Reacties op de inhoud van *Opvoedingsbron*:
bonds bureau@solconmail.nl.

 Hervormde Vrouwenbond

IN JE DOOP

Dooponderwijs en het leven uit de doop is van levensbelang

'Morgen worden er weer kleine kinderen gedoopt in de kerk,' vertel ik op zaterdag aan onze kleuter. Een paar verbaasde ogen kijken me aan: 'Gedood?' Niet gedood, maar gedoopt! Ik moet zorgen dat de 'p' goed hoorbaar is, anders krijgt ons kind een heel verkeerd beeld van de kerkdienst morgen. Gedoopt en gedood is een wereld van verschil. Of toch niet?

In Romeinen 6:3 staat: 'Of weet u niet dat wij allen die in Christus Jezus gedoopt zijn, in Zijn dood gedoopt zijn?' Hier worden doop en dood in één adem genoemd. Bij mijn doop ga ik onder in een watergraf. Mijn eigen ik moet sterven. Opdat Christus in mij leeft. Het wonder van de doop is: wel sterven, maar tegelijk: met Christus opstaan uit het watergraf en leven.

Dooponderwijs en het leven uit de doop is van levensbelang! Leven uit de God van mijn doop, dat is leven in het geloof: ik ben niet van mezelf, maar het eigendom van mijn getrouwe Zaligmaker Jezus Christus.

In deze *Opvoedingsbron* daarover meer. Het is opnieuw een kleurrijk en inhoudsvol magazine geworden. Van harte aanbevolen!

Elsbeth ten Brinke-de Rijke

Lid van het landelijk bestuur van de Hervormde Vrouwenbond

INHOUD

- 4 De doop in crisistijd
- 7 Bijbelstudie 'Ik ben gedoopt'
- 10 In je doop: zes gezinsmomenten met kinderen
- 14 Het vieren van de doopdag: praktijkvoorbeelden

DOELGROEP

voor alle opvoeders
voor gebruik op de kring/vereniging
voor gezinnen
voor alle opvoeders

OPVOEDERS

BERNARD
EN ELINE VAN
VREESWIJK

DE DOOP IN CRISISTIJD

Je zit aan tafel. Je hebt net stilgestaan bij de doop van één van je kinderen, omdat het zijn doopdag is. Ineens zegt hij: Ik ben helemaal klaar met corona. Ik wil gewoon weer met mijn vrienden leuke dingen doen, op vakantie naar Kreta, gewoon weer kunnen doen waar ik zin in heb. Dit is toch geen leven meer, zo saai... Alle leuke dingen moet ik laten schieten. Wat zeg je, juist nu je het net over zijn doop gehad hebt?

Het mooie van het sacrament van de doop is dat je het geloof kunt uitleggen aan de hand van dit sacrament. Ook wat het geloof in allerlei verschillende situaties betekent. Zeker wat het geloof in een tijd van crisis betekent. Bijvoorbeeld in een tijd van een gezondheids crisis.

Overgezet naar een nieuwe wereld

Laten we eerst kort op een rij zetten wat de kern van de doop inhoudt. God heeft ons als gemeente weggeroepen uit een wereld die zich van Hem losgemaakt heeft en die daardoor aan Zijn oordeel onderhevig is. De doop leidt ons de wereld van vergeving en vernieuwing binnen. De gang door het water symboliseert dus *een overgang*. Zoals God Noach door het water van de zondvloed heenleidde naar een nieuwe wereld en Hij het volk Israël uit de slavernij in Egypte door het water van de Rode Zee heen leidde naar Kanaän, zo leidt God ons door het water van de doop Zijn koninkrijk binnen.

Het is tegelijkertijd ook *een ondergang* met Christus in het oordeel van God en het weer opstaan met Hem in een nieuw leven. Met Christus sterven we en staan we op. Het is een opname in Zijn verbond.

Onze kinderen horen erbij!

De gemeente is steeds geroepen om door het geloof met Christus verbonden te blijven en te leven zoals past bij die nieuwe wereld, bij die overgang. De kinderen die binnen de gemeente geboren worden, zet God niet terug in de oude wereld, de wereld die zich van Hem losgemaakt heeft. Hij stuurt ze niet terug in de wereld buiten de ge-

meente, in afwachting of ze zelf later ook de overgang naar de nieuwe wereld willen maken. Hij houdt ze erbij! De doop is het teken dat zij erbij horen. God heeft ook hen opgenomen in het verbond, in Zijn nieuwe wereld, in de gemeente. Hij roept hen op om te leven zoals past bij Hem, bij Zijn Koninkrijk. De doop roept ze om zich te keren tot God. Niet pas als ze tiener zijn, of als ze belijdenis gedaan hebben, maar van jongs af aan al. God roept iedereen persoonlijk om in dit nieuwe leven te wandelen. Je kunt en mag niet anders. En als het goed is, wil je ook niet anders. De doop verplicht je tot nieuwe gehoorzaamheid, die bestaat uit het innig verbonden zijn met God, het liefhebben van Hem en het vertrouwen op Hem, zoals het doopformulier zo treffend zegt.

In deze nieuwe wereld verzekert God je van drie dingen:

- Als God de Vader zegt Hij je toe dat Hij je het goede gunt en zelfs als het niet goed gaat in je leven, dat Hij de moeilijke dingen toch mee laat werken ten goede.
- Als God de Zoon garandeert Hij dat Hij je zonden vergeeft en je opwekt in een nieuw leven.
- Als God de Heilige Geest verzekert Hij je dat Hij in je binnenste aanwezig is, en helpt om te leven zoals in de nieuwe wereld past.

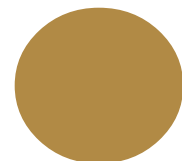
Gezin als gemeente in het klein

We willen nu laten zien wat de doop betekent in de bijzondere tijd waarin we leven. Als gezin kun je in deze tijd de diensten zo gemist hebben. Je voelde je los van de gemeente. Toch mag je je eraan vasthouden, dat je thuis als gezin samen een deel van de gemeente vormt. Je zit namelijk niet alleen als gezinsleden bij elkaar, maar ook als leden van Gods gemeente. En waar twee of drie in Zijn naam bij elkaar zijn, daar is Christus in het midden. We hebben het voorrecht van online-diensten, maar we vertrouwen er ook op dat áls we als gezin bij elkaar zijn, en samen naar de Bijbel luisteren en erover spreken, Christus er ook bij is. We zijn gemeente in het klein. We zijn immers gedoopt!

DE DOOP IS IETS OM NOOIT TE VERGETEN!

Meewerken ten goede

Ten tweede licht in deze tijd de belofte van God de Vader weer helemaal op. Voor de coronacrisis was het leven voor heel veel jongeren gewoon goed (maar voor een heel aantal ook niet, laten we dat ook niet vergeten!). We gunnen onze kinderen ook veel goeds. God als Vader ook. Nu is het een tijd met meer beperkingen. Ook voor jongeren zit er een rem op het leven. Ze kunnen niet alles wat zij willen. Maar juist dan is het goed om er samen bij stil te staan dat we als gedoopte mensen niet van het kwaad gevrijwaard zijn, maar dat God wél beloofd heeft het kwaad ons ten beste te keren. Ook in deze periode. Dat is de waarde van de doop in deze tijd: het geeft je het besef dat dit leven inderdaad niets anders is dan een gestadige dood, zoals het doopformulier zegt. Maar tegelijkertijd geeft het je de ruimte om God eraan te houden dat ook deze periode geen verloren jaren zijn. Ze kunnen je bijvoorbeeld zo dicht bij Christus gebracht hebben, en bij Zijn genade, dat je echt niet meer alles uit je jeugd of latere leven hoeft te halen wat erin zit. Of dat je geleerd hebt als jongere hoe belangrijk de kerkdiensten zijn, zoals jongeren dat inderdaad aangeven. Dat de diensten voor eens en altijd een vaste plek in je leven hebben gekregen.

Weerbaar maken

Je kunt er niet vroeg genoeg mee beginnen om kinderen te leren: het leven is geen paradijs! We leven in een gebroken werkelijkheid... en dat betekent heel concreet dat niet alles succesvol, leuk en goed is en gaat in het leven. Wie zijn kinderen echt uit de doop heeft leren leven, zal misschien merken dat ze wat minder snel klaar zijn met een virus, omdat ze weten dat totdat Christus terugkomt, het niet klaar is met het kwaad. Het zal ze vast weerbaarder maken!

Leren leven met God, juist in crisistijd!

Bij de doop beloof je dat je je kind zal onderwijzen en laten onderwijzen. Dat klinkt vrij schools, maar onderwijs in de Bijbel heeft een bredere betekenis. Je zou het ook kunnen omschrijven als leren leven met God. Daar heb je anderen bij nodig, daar heb je de Heilige Geest bij nodig. Onderwijzen is in de Bijbel ook voordoen: zo kun je laten zien wat die nieuwe gehoorzaamheid inhoudt – innig verbonden zijn met God, Hem liefhebben en vertrouwen.

Daarvoor is het heel belangrijk om zélf uit je doop te leven: wat betekent de doop voor jou, juist ook in crisistijd? Op welke manier ben jij zelf weerbaar gemaakt, heb je geleerd dat het leven geen paradijs is? Hoe geef je tegenslag een plek in je gezin? Hoe praat je er samen over, als dingen niet gaan zoals je graag zou willen? Welk beeld krijgen je kinderen op deze manier van het leven, en van tegenslag? En hoe laat je merken dat din-

gen ten beste gekeerd zijn? Een goede oefening is om voor jezelf eens een gebed aan God te schrijven over zo'n situatie. Zeker ook als je merkt dat je kinderen niet zoveel met het geloof blijken te doen, dan heb je het zelf met God over hun doop: Heere, het zijn niet alleen mijn kinderen, het zijn ook Uw kinderen, houd ze vast!

Het is goed om bij de betekenis van de doop stil te staan, in je relatie, maar ook samen met je kinderen. Dat kan spontaan gebeuren, zomaar tijdens een gesprek. Of als er een doopdienst is, en jij (en je kind!) weer herinnerd wordt aan de doop: wat betekent het om juist in deze tijd te dopen of gedoopt te worden? Of je staat juist bij deze vragen stil als je de doopdag van je kind viert in coronatijd: waarom heb je hem/haar laten dopen en wat heb je daar nu aan, als het moeilijk is? Want juist nu is het belangrijk: de doop is iets om nooit te vergeten!

Samen leren aan de overkant

De oma van Jesse (11) en Vera (7) is overleden aan corona. Jesse reageert boos op het nieuws, omdat zijn oma toch is gestorven, ondanks de medicijnen. Hij zit veel op zijn kamer of gaat buiten voetballen met zijn vrienden. Vera is verdrietig, omdat ze niet meer met oma kan puzzelen. Wat zou je zeggen tegen Jesse als je hem tegenkomt? En tegen Vera?

Deze vorm is geschikt voor in het gezin of op een kring. Maak donderwolkjes en zonnetjes van papier. Geef iedereen een donderwolk en een zonnetje. De donderwolk staat voor verdriet, tegenslag of iets waar je tegenop ziet. De zon staat voor hoop, dankbaarheid of blijdschap. Schrijf erop waar je aan moet denken en deel dit met elkaar. Op welke manier leeft dit ook bij je kind? Wat heeft hij/zij opgeschreven of wat zou hij/zij opschrijven? Op welke manier merkt je kind iets van jouw wolk of zon? Deel je die met elkaar of juist niet? Welke vraag aan God zou je erover willen stellen? Ga hier samen over in gesprek. Dank ten slotte samen voor de 'zonnen' en bid ook voor de 'donderwolken'.

Het is goed om ook samen met andere ouders in de gemeente na te denken over geloven in crisistijd, over een thema als tegenslag en lijden. Dat is ook leven uit je doop: samen zoeken naar een manier om in de gemeente met deze vragen om te gaan. We zien onze kinderen het liefst gelukkig rondlopen, maar ook kinderen en jongeren ervaren dat het leven niet alleen maar leuk is. Daarin is geen onderscheid tussen gedoopte mensen en niet gedoopte mensen. Het kan je wel voor vragen stellen: waarom gebeuren deze dingen? Hoe verhoudt God zich hiertoe? En hoe kan ik mijzelf en mijn kinderen leren om te gaan met tegenslag? Ga daarom met elkaar in gesprek, plan concreet een avond om hier samen over na te denken. Dit kan aan de hand van *Voorleven. In gesprek over opvoeden en geloven* (deel 8-11 jaar), waarin een programma rondom deze vragen opgenomen is – een aanrader!

KRING/
VERENIGING

PROF. DR. W.
VERBOOM

IK BEN GEDOOPT

Lezen: Handelingen 2:37-39

De Heilige Geest, die met Pinksteren is uitgestort, gaat de redding uitdelen die Jezus, de Zoon van God, tot stand bracht. Hiervoor gebruikt Hij Petrus, die vol passie verkondigt dat Jezus leeft. ‘U hebt Hem gedood,’ zegt hij, ‘maar God heeft Hem opgewekt.’ Zijn preek raakt de mensen en zij vragen: Wat moeten wij doen om gered te worden? Zij moeten zich bekeren en laten dopen. Voor bekering gebruikt Petrus een woord dat een algehele omkering van denken en doen betekent. In plaats van zich af te keren van Jezus, moeten zij in overgave aan Christus terugkeren tot God. Daardoor verandert alles in hun leven. Petrus roept hen ook op om zich te laten dopen in de Naam van Jezus Christus – ze worden ondergedompeld in het reddingswerk van Christus. Ze ontvangen door het geloof in Hem vergeving van hun zonden en de Heilige Geest (vers 38).

Zo komt het wonder van de doop in beeld, de doop als teken en zegel van het heil dat God heeft beloofd aan Israël, aan ouders en hun kinderen. En ook aan allen die ‘veraf’ zijn (vers 39). Dat zijn de volken die worden ingelijfd in Israël. Dat had Jezus gezegd toen Hij Zijn discipelen de opdracht gaf om alle volken te onderwijzen en te dopen (Matth. 28:19).

Hier gaan de poorten van Gods reddende liefde voor ver-

loren zondaren wereldwijd open. Gedoopt worden en gered worden door Christus vormen nu een twee-eenheid. De doop wordt de identiteit van de gemeente van Christus en van de christen (A.J. Mensink). Dat is het door de Heilige Geest gewerkte wonder dat wordt bezongen in de Heidelbergse Catechismus: Ik ben het eigendom van Jezus Christus. Dat is het kloppende hart van de doop. Gedoopt leven is leven in het geloof door Christus, met Christus en voor Christus. Zo verkondigt Petrus de belofte van Gods verbond. De doop is nu het teken en zegel van het verbond – ook voor ons. Voor ons als volk dat ‘veraf’ was én aan ons persoonlijk, die sinds Genesis 3 van nature ver van God af zijn. In dat machtige perspectief staat de doop in Handelingen 2.

Het klassieke doopformulier verwoordt het zo: ‘Als wij gedoopt worden in de Naam van de Vader, betuigt en verzegelt ons God de Vader, dat Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht en ons tot Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt (Rom. 8:17). Daarom wil Hij ons met al het goede verzorgen, al het kwade van ons weren of dat kwade voor ons doen meewerken ten goede (Rom. 8:28).’

Wat een wonder dat we gedoopt zijn! Het is het belangrijkste moment in ons leven.

Lezen: Romeinen 6

In Romeinen 6 herinnert Paulus de gemeente van Christus te Rome aan de catechese die zij over de doop heeft ontvangen. Hij schrijft in vers 3: 'Of weet u niet, dat wij (...) gedoopt zijn?' Deze uitdrukking heeft betrekking op het dooponderricht aan de gemeente in Rome (A. Noordegraaf).

Paulus leerde de gemeente dat gedoopt worden betekent: met Christus begraven worden in Zijn dood en met Hem opgewekt worden in een nieuw leven. Bij de doop ga je onder in een watergraf. Als kinderen van de toorn hebben we de dood verdiend (doopformulier). Maar het wonder van de doop is nu dat we niet sterven, maar met Christus uit het watergraf opstaan en leven. Het water van de doop wijst ook op de reinigende kracht van water. Het is het teken en zegel van de genade dat het bloed van Jezus Christus ons reinigt van alle zonden (1 Joh. 1:7). De doop laat zien dat we zondaren zijn die de toorn van God verdiend hebben, maar ook een nieuwe schepping, door het geloof 'in Christus' (2 Kor. 5:17).

Het doopformulier verwoordt dit wonder van de genade als volgt: 'Als wij gedoopt worden in de Naam van de Zoon, verzegelt ons de Zoon dat Hij ons wast in Zijn bloed van al onze zonden en ons in de gemeenschap van Zijn dood en opstanding inlijft. Zo worden wij van al onze zonden bevrijd en rechtvaardig voor God gerekend.'

In Romeinen 6 legt Paulus een verbinding met de gave van de Heilige Geest, waarover Petrus sprak op het Pinksterfeest. Dan gaat het om de algehele vernieuwing van ons leven door de Heilige Geest, om een gedoopt leven, het dienen en verheerlijken van God. In vers 13 zegt Paulus tegen de gedoopte gemeente in Rome: 'Stel (...) uzelf ter beschikking aan God, als mensen die uit de doden levend geworden zijn.' De doop zegt: 'Wees heilig, want Ik ben heilig' (1 Petr. 1:16). Dat kan alleen door de gave van de Pinkstergeest, Die je in Christus tot een nieuw mens maakt. Dat betekent een leven van strijd tegen de duivel, de wereld en ons eigen ik (HC 117), maar met de belofte van overwinning in Christus, die ons geworden is tot wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing (1 Kor. 1:30).

Lezen: Titus 3:5

In de brief aan Titus schrijft Paulus nog eens over de doop met betrekking tot de praktijk van het leven als christen. Hij noemt nu de doop het 'bad van de wedergeboorte' (HC 71). Met de wedergeboorte bedoelt hij de algehele, geestelijke vernieuwing van ons leven door de Heilige Geest. Zoals Jezus erover sprak met Nicodemus (Joh. 3:5). Hij verbond de wedergeboorte met het water van de doop. Het woord *wedergeboorte* onderstreept het feit dat onze vernieuwing door het geloof het eenzijdige werk van God is. Het woord *bekering* honoreert dat onze vernieuwing ook een keuze van onszelf inhoudt. Dit brengt een vruchtbare spanning aan in het leven van een gedoopt christen. Het doopformulier zegt ons: 'Als wij gedoopt worden in de Naam van de Heilige Geest, verzekert ons de Heilige Geest door dit heilige sacrament, dat Hij in ons wonen en ons tot leden van Christus heiligen wil. Zo wil Hij ons schenken wat wij in Christus hebben, namelijk de afwassing van onze zonden en de dagelijkse vernieuwing van ons leven, totdat wij uiteindelijk in de gemeente van de uitverkorenen in het eeuwige leven geheel en al rein een plaats zullen ontvangen (Ef. 5:27).'

Kinderen

De belofte van het heil in Christus is ook voor de kinderen van de gemeente bestemd, zoals we in Handelingen 2:39 lezen. Het is zoals dr. A. v.d. Beek zegt: "In het Nieuwe Testament gaat het hele gezin tegelijk met de ouders die tot geloof komen en toetreden tot de gemeente, het doopwater in" (Hand. 16:33; 1 Kor. 1:16).

Gedoopt leven

De Schrift spreekt op indringende wijze over het gebeuren van de doop. Alle vrijblijvendheid voorbij. De doop als sacrament zegt tegen ons: gedenk en geloof dat het water van de doop op uw voorhoofd is gesprenkeld tot een volkomen verzoening van al onze zonden. Gedoopt worden is niet iets uitwendigs, maar een bezegeling van de belofte van Gods heil. Zo persoonlijk als onze naam bij de doop genoemd wordt, zo persoonlijk geldt deze belofte voor ons. Deze belofte van God wil geloofd en beleefd worden. Niet voor niets stelde

de Reformatie in plaats van het sacrament van de confirmatie de belijdenis van het geloof in als antwoord op de doop. De doop wil in ons hart wonen. Dat gaat niet vanzelf. Mijn zondige oude, eigen ik wil dat niet. Maar hij heeft niets te

willen. Het werk van de Heilige Geest is onweerstaanbaar. Hij bekeert ons van een slaaf van de satan tot een volgeling van Jezus. Dat is een levenslang proces van dagelijkse wedergeboorte, van bekering.

Ten slotte

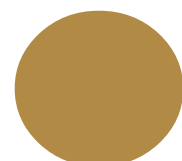
In onze tijd staat de doop onder grote druk. Velen die gedoopt zijn leven als niet-gedoopten. Steeds meer gedoopten laten hun kinderen niet meer dopen. De meerderheid van ons volk is zelfs ongedoopt. Dat is ontzettend. Dan klemt de oproep om als gedoopte gemeente, als gedoopte ouders, te leven uit onze doop. Laat biddend en dankend iets van het wonder zien van wat Luther zei in de strijd van het geloof: *baptisatus sum* – ik ben gedoopt. Ik ben niet meer van mezelf, maar ik ben van Jezus Christus. In deze uitgave worden aanwijzingen gegeven om dit alles in de opvoeding gestalte te geven. Zelf leef ik als volgt biddend en dankend als gedoopt mens:

DOOPKAART EN BELIJDENISPLAAT

Boven mijn bed hangen ze: de doopkaart en de belijdenisplaat. Bovenaan de doopkaart en daaronder, er als het ware aan vasthangend, de belijdenisplaat. Deze volgorde is principieel. De doop hangt niet aan de belijdenis, maar de belijdenis hangt aan de doop. God was de eerste in mijn leven, toen ik werd gedoopt. Daarna bewerkte Hij het antwoord op de doop in mijn leven. De doopkaart is klein, maar de zaak is groot. De belijdenisplaat is groot, maar de zaak is vergeleken met de doopkaart klein. Gods belofte is groot, mijn antwoord klein (nochtans een groot wonder van Gods genade). Elke dag, bij het opstaan en bij het naar bed gaan, kijk ik, biddend en dankend, naar die beide wonderlijke platen. Ik ervaar het als een oefening in wat Luther leerde: 's morgens bij het opstaan kruip ik uit mijn doop en 's avonds bij het naar bed gaan mag ik er weer in kruipen.

GESPREKSVRAGEN

1. In deze bijbelstudie wordt gezegd dat we onze doop als het belangrijkste moment in ons leven mogen beschouwen. Hoe is dat voor u?
2. Onderstreep eens enkele woorden in het gedeelte van het klassieke doopformulier dat gaat over de doop in de Naam van de Vader. Bespreek met elkaar waarom u deze woorden hebt onderstreept.
3. In Romeinen 6 betreft Paulus het gedoopt zijn op de praktijk van het leven (de levensheiliging). Waar denkt u aan als we dit betrekken op onze tijd?
4. Onderstreep eens enkele woorden in het gedeelte van het klassieke doopformulier dat gaat over de doop in de Naam van de Heilige Geest. Waarom onderstreept u deze woorden? Bespreek de onderstreepte woorden.
5. Wat is het appel en wat de troost van onze doop?
6. Leg een verband tussen de doop en één of meerdere van onderstaande foto's. Welke spreekt het meest aan als je aan de doop denkt?

GEZINNEN

WIJNANDA
HOGENDOORN

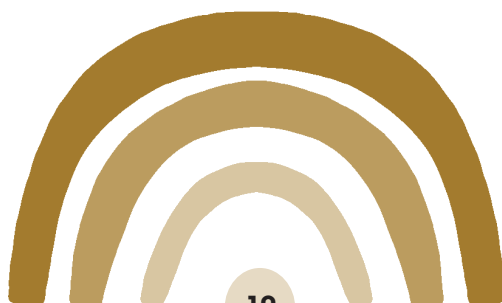
IN JE DOOP

>> ZES GEZINSMOMENTEN OVER DE DOOP <<

Weet jij nog het moment waarop je gedoopt bent? Bijzonder hè, dat er zoiets belangrijks gebeurd is, zonder dat jij dat in de gaten had? Sterker nog: je bent bijzonder omdat je gedoopt bent. Maar wat is er nu zo belangrijk aan de doop?

De vragen en opdrachten bij de gezinsmomenten zijn handreikingen om tot een gesprek te komen in je gezin:

- Ga naar eigen inzicht met de suggesties om.
- Bespreek zo veel vragen als de kinderen aan kunnen.
- Spreek vaste momenten af waarop je elkaar rondom de Bijbel ontmoet.
- Geef spontane uitingen de ruimte. De Geest werkt bij iedereen op een andere manier.
- Leer van elkaar. Spreek open naar elkaar over de manier waarop God in jullie leven werkt. Tot eer van Hem!

DAG 1

DE DOOP

LEZEN

Lees Handelingen 2:37-41

VRAGEN

De mensen die aanwezig zijn op het Pinksterfeest luisteren naar de toespraak van Petrus. Na de toespraak worden zij gedoopt, heb je net gelezen.

- Waardoor worden zij in hun hart geraakt (vers 37)? Wat beseffen ze ineens? (Het antwoord vind je in vers 36.)
- Wat is het antwoord van Petrus op hun vraag? Welke twee dingen moeten zij doen?

LEZEN

Lees het eerste stukje van het doopformulier. Lees het eerste stukje van het doopformulier. De download daarvoor vind je op: www.bit.ly/opvoedingsbron-doop

VRAGEN

- Je hebt gelezen dat jij gedoopt moest worden. Waarom is dat?
- Waarom wordt er water gebruikt bij de doop?
- Wat is voor jou de belangrijkste zin uit het eerste stukje van het doopformulier? Onderstreep die zin op je werkblad.

DAG 2

GOD DE VADER

LEZEN

Lees het tweede stukje van het doopformulier.

VRAGEN

- In welke drie namen word je gedoopt?
- Wat betekent het dat je in de naam van de Vader gedoopt wordt?
- Maak de opdracht op de download.

LEZEN

Lees Mattheüs 6:25-34

VRAGEN

- Ben jij weleens bezorgd? Waar maak je je zorgen om?
- Welke opdracht geeft God jou in vers 25? Waarom zegt God dat tegen je?
- Wat doen de heidenen (vers 32) wat jij niet mag doen?
- Wat moet je dan juist wel doen (vers 33)? Hoe doe je dat?

DAG 3

GOD DE ZOON

LEZEN

Lees Markus 2:1-12

VRAGEN

- Wat gebeurt er in dit gedeelte?
- Wat zegt Jezus tegen de man? (vers 5)
- Wat staat er in vers 5 over de vrienden?
- Wat denken de Schriftgeleerden? (vers 6-7)
- Welke macht heeft Jezus? (vers 10)
- Wat betekent dat voor jou?

LEZEN

Lees het tweede stukje van het doopformulier.

VRAGEN

- Wat belooft Jezus jou in de doop?
- Onderstreep je antwoord in de tekst van de download.

DAG 4

GOD DE HEILIGE GEEST

LEZEN

Lees Johannes 16:5-15

VRAGEN

- In dit gedeelte vertelt Jezus dat de Heilige Geest zal komen. Zelf gaat Hij heen naar de Vader (vers 5). Wat zegt Hij in vers 8 over de Heilige Geest?
- Hoe noemt Jezus de Heilige Geest in vers 13? (Kijk ook even naar Johannes 15:26.)
- Waarom wordt Hij zo genoemd?
- Lees Johannes 14:26. Daar staan twee dingen die de Heilige Geest doet. Welke twee zijn dat?
- Vergelijk Johannes 14:26 met Johannes 16:13-14. De Geest leert jou heel veel. Hij leert jou de waarheid – van Wie krijgt/neemt de Geest alles wat Hij jou vertelt en leert?

LEZEN

Lees het derde stukje van het doopformulier.

VRAGEN

- De Heilige Geest wil ons schenken/geven wat wij in Christus hebben. Welke twee dingen wil Hij ons geven? Onderstreep je antwoorden op de download.
- Het bijbelgedeelte van vandaag is best een beetje moeilijk. Onthoud dat de Heilige Geest in jouw hart wil wonen – dat heeft Hij beloofd – en dat hij in jouw hart het geloof wil werken.

DAG 5 HET VERBOND

Lees 1 Samuel 18:1-3

In de Bijbel lees je regelmatig dat mensen een verbond met elkaar sluiten.

- Wie maken hier samen een verbond?
- Wat doen die twee om het verbond 'echt' te maken, te bekrachtigen (vers 4)?
- In 1 Samuel 20:16-17 lees je dat David en Jonathan van elkaar hielden en alles voor elkaar deden. Hoe ben jij een goede vriend(in) voor een ander?
- Bij een verbond horen afspraken. Dat merk je ook in je eigen vriendschappen. Wie moeten die afspraken houden?
- Door de doop maakt God een verbond met jou. God houdt Zich altijd aan de afspraken. Aan welke afspraken moet jij je houden – word jij verplicht je te houden? Lees Mattheüs 22:37-39.
- Op welke manier houd jij je aan die afspraken?

Lees het vierde stukje van het doopformulier.

- Door het verbond dat God met ons gemaakt heeft, moeten wij God vertrouwen en liefhebben. Teken om de naam 'God' een hartje.

DAG 6 VALLEN...

Lees Lukas 15:11-24

- Wat zegt de jongste zoon in vers 12?
- Wat deed de jongen toen er hongersnood uitbrak?
- In welk vers denkt hij weer terug aan thuis, aan zijn vader?
- Wat gebeurt er als de jongste zoon naar huis teruggaat?
- Als jij jezelf of de dingen van deze wereld belangrijker vindt dan God, loop je ook bij de Vader vandaan. Wanneer gebeurt dat bij jou bijvoorbeeld? Waarom?

Lees het vijfde stukje van het formulier.

De jongste zoon ging bij zijn vader vandaan (viel in zonde), maar dacht terug aan zijn vader (twijfelde niet aan Gods genade) en ging naar huis terug (bleef niet in de zonde liggen).

- Welke zonde zorgt ervoor dat jij bij de Vader wegloopt?
- Maak de zin af die op de download staat.

DOEN!

Zoek je doopkaart op. Op welke datum ben jij gedoopt? Schrijf de datum in je agenda.

Wat zou belangrijker zijn: je doopdag of je verjaardag? En waarom?

OPDRACHT:

Bedenk met elkaar een mooie vorm om je doopdag te vieren.

OPVOEDERS

DS. NIEK
DONSELAAR
EN MACHTELD
LUBBERS

IN JE DOOP

Het vieren van de doopdag: praktijkvoorbeelden

FAMILIE SPEIJER

Voor het eerste gesprek over het thema 'in je doop' gaan we op bezoek bij Bart en Maaikje Speijer. Hun huwelijk is gezegend met vier dochters: Corike (2014); Eline (2016); Jolien (2018) en Annemiek (2020). Het gesprek is niet zo heel lang na het moment dat hun jongste kind gedoopt kon worden.

Hoe waren jullie als ouders voorbereid op de doop?

We zijn zelf gedoopt. We leerden daarover veel van onze ouders,

vanuit de catechisatie en de catechismuspreken die gaan over de doop. Op het moment dat wij overgingen naar onze huidige kerkelijke gemeente, gingen wij de doop anders waarderen. We leerden nieuwe dingen over de verbondsléer. Met name de overweldigende rijkdom van Gods belofte die Hij geeft en nog eens extra verzegelt in de doop. Ook leerden we dat de doop van je kind iets moois is voor de gemeente waarin je bent geroepen. Het is een sacrament, tot versterking van het geloof voor de hele gemeente. Als onze en andere kinderen gedoopt worden, is dat een zichtbaar teken voor de gemeente dat ze bij het lichaam van Christus mogen horen.

Hoe stonden jullie bij de doopvont?

We waren heel dankbaar, in deze coronatijd, dat we ons kindje konden laten dopen. Het was de derde dienst nadat er versoepeling gekomen was. Dat de doop werd bediend laat zien dat God ons niet loslaat. Verder zit in alle aspecten van de doop zo'n betekenis! Dit keer trof mij de witte doopjurk die Annemiek aanhad. Bij die mooie witte jurk denken wij eraan dat ze 'in Christus geheiligd is'. Ook Annemiek is een kind voor Gods eeuwig Koninkrijk en we mogen daar even een glimp van zien in dat mooie witte kleed.

Hoe leven jullie bewust uit de rijkdom van de kinderdoop?

Voordat Annemiek gedoopt is, hebben we met de oudere zussen gepraat over alles wat er zou gaan gebeuren in de doopdienst

en wat dat dan betekent. Verrassend genoeg komt Jolien nu regelmatig naar ons toe en zegt dan: Annemiek is gedoopt! Je zou denken dat zij er het minst van snapt, maar het heeft indruk gemaakt. Verder hopen we dat de kinderen leren wat een houvast de doop ook voor ons is. De doop is niet voor niets een sacrament tot versterking van het geloof. Als je dan weer zo'n kindje ziet dat binnengedragen wordt, dat niets aan haar eigen zaligheid heeft gedaan en aan wie God toch Zijn heerlijke beloften verzegelt, dan is dat tot troost. Ooit werd ik door iemand gewezen op de tekst dat de Heere niet wil dat enigen verloren gaan, en voor mij verzegelt de doop dan dat God zegt: Ik wil niet dat jij verloren gaat.

Wat is de meerwaarde voor jullie gezin dat jullie opgroeien als gedoopte kinderen?

We mogen hen opvoeden met wat God hun allemaal heeft beloofd: God is gewillig om jou zalig te maken, daar hoef je echt geen twijfels over te hebben. Het is verzegeld, het is onwankelbaar, ontwijfelbaar. En Hij wil alles geven wat voor die zaligmaking nodig is, dat heeft Hij aan jou beloofd. Dat is zo groot, daar zijn we zo dankbaar voor. En dan is daar ook onze eigen verantwoordelijkheid, want wat doe jij met die rijke beloften

van God? De Heere vraagt en verdient onze gehoorzaamheid. Is ons hart volkomen met de Heere? Verder is de doop voor ons als ouders de enige pleitgrond voor onze kinderen. Ze zijn uit zondige ouders geboren en vanuit ons is er geen enkele reden waarom God onze kinderen genadig zou behouden. Maar Godzijdank nam Hij redenen uit Zichzelf, betaalde de prijs voor de verlossing van zondaren en gaf aan zondige mensenkinderen de belofte dat Hij hen, ondanks hun zonden, wil zaligmaken. En die eeuwige God, liet op die ene zondag Zijn Naam verbinden aan ons kleine meisje. Dan is ons gebed; HEERE, U heeft alles volbracht, geeft U haar de wederliefde tot U.

Hoe staan jullie tegenover de doopdag?

Elk jaar luisteren we de doopdiensten terug van de kinderen. Als ze wat groter worden, willen we hen daar graag meer bij betrekken, maar in welke vorm weten we nog niet zo goed. In ieder geval hopen we dat de rijkdom van de doop niet alleen besproken zal worden op die ene gedenkdag. God geeft ons door het jaar heen vaak doopdiensten, want hardleers als we zijn, twijfelen we weer zo snel aan Zijn genade, aan Zijn gewilligheid en aan Zijn volkomen volbrachte werk. Misschien is het goed om bij elke doopdienst aan je eigen doop(dag) te denken.

FAMILIE DE KEIZER

Hoe gaat de familie de Keizer met hun twee zoons (2012 en 2015) om met de doop?

Hoe waren jullie als ouders voorbereid op de doop?

De doop heeft er voor ons altijd bij gehoord. We zijn allebei opgegroeid in een PKN-gemeente en de doopdiensten waren altijd speciaal. Maar als het om je eigen kind gaat dat gedoopt wordt, voelt dat wel heel anders. Het krijgt dan een heel diepe lading. Je bent er veel bewuster mee bezig. We zien de doop als een verbond dat God met ons wil aangaan.

Hoe stonden jullie bij de doopvont?

Onze jongste heeft als baby een openhartoperatie moeten ondergaan om te kunnen blijven leven. Een spannende tijd, maar gelukkig met een goede afloop. Op dat moment waren we als gemeente vacant. De dominee die de doopdienst leidde wist

daarom niets van onze situatie. De dooptekst die we meekregen was: 'Roep Mij aan in de dag van de benauwdheid; Ik zal je eruit helpen en je zult Mij eren.' Op dat moment ervaar je God heel dichtbij, en weet je dat Hij alle dingen stuurt en leidt.

Hoe leven jullie bewust uit de rijkdom van de kinderdoop?

Op het moment dat de jongens gedoopt werden, hebben we hun leven in Gods grote Vaderhand gelegd. Je beseft dat je voor een enorm verantwoordelijke taak staat. God heeft je een kindje toevertrouwd, om voor te zorgen en van te houden. Een taak die je niet kunt volbrengen zonder de zegenende handen van de Vader. Het helpt als het even moeilijk gaat, en je je zorgen maakt, om tegen God te zeggen: 'God, ze zijn van U, U heeft hun leven in Uw hand, en als ik het even niet meer weet, weet U het wel!' God houdt Zich altijd aan Zijn belofte.

Hoe staan jullie tegenover de doopdag?

Het idee om de doopdag van de jongens te vieren hebben we afgekeken van een ander gezin bij ons uit de gemeente. Het is zo mooi om er met hen bij stil te staan, ieder jaar een herinnering aan Gods belofte. We vieren de doopdag door bij het ontbijt de doopkaart erbij te pakken, de dooptekst te lezen en een cadeautje naast hun bord te leggen. Een boekje of puzzel over een bijbelverhaal of een cd met christelijke liedjes. We hebben ervoor gekozen om de eerste zondag na de doopdatum de doopdag te vieren, omdat er op zondag meer rust is tijdens het ontbijt. Die dag voelt het voor de jongens ook echt of ze jarig zijn, ze vertellen het aan iedereen dat het die dag hun doopdag is. Vaak mogen ze ook zelf kiezen wat we die dag gaan eten. Kleine dingen die de dag tot een feest maken. Je hoopt dat ze die herinneringen vasthouden voor later en zo nooit zullen vergeten dat ze gedoopt zijn. Dat het nu al een diepe betekenis voor hen krijgt, die ze hun leven lang mogen vasthouden. En anders mogen wij er als ouders op vertrouwen dat God hen vasthoudt.

THEMA-AVONDEN ter verdieping of aanvulling op *Opvoedingsbron*

Wil je een thema-avond over geloofsopvoeding organiseren in je gemeente? Nodig dan de Hervormde Zondagscholenbond of de HGJB uit om deze avond te verzorgen.

GELOFSOPVOEDING BINNEN HET GEZIN!

De Hervormde Zondagscholenbond heeft deskundige sprekers beschikbaar die een avond kunnen verzorgen over het onderwerp 'Geloofsopvoeding binnen het gezin!'

Tijdens deze interactieve avond voor ouders en leidinggevendenden van plaatselijke zondagscholen komen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- In gesprek met je kind(eren)
- Voorbeeld zijn, wat zien kinderen?
- Rol van de gemeente bij opvoeding

Waar/wanneer: op aanvraag in de eigen gemeente, datum in overleg: c.m.codee@gmail.com.

Kijk op www.hervormdezondagscholen.nl – Materialen – tabblad 'Werkgroep Educatief Beraad'.

GELOFSOPVOEDING

Je kinderen grootbrengen is, positief gezegd, een uitdagend avontuur. Veel ouders hebben vragen over geloofsopvoeding. Zij hebben er behoefte aan om daarover in gesprek te gaan met andere gelovige ouders. En waar nodig ook toerusting te ontvangen. De HGJB biedt daarvoor diverse thema-avonden over geloofsopvoeding aan:

- Ontvangen en doorgeven
- Bijbellezen in het gezin
- Grenzen stellen
- Loslaten
- Speciaal voor ouders met tieners
- Als kinderen andere wegen gaan

Het programma duurt meestal van 20.00 tot 22.00 uur en vindt plaats in de eigen gemeente. De thema-avonden zijn interactief. Er is geen lezing, maar een afwisselend programma van onderwijs, bijbelstudie en individuele of groepsopdrachten. Dat stimuleert de aanwezigen om vooral zelf actief met het onderwerp aan de slag te gaan.

De kosten bedragen voor leden: €270 en voor niet-leden: €539.

VOORLEVEN

Samen in gesprek over opvoeden en geloven.

De HGJB-serie Voorleven wil ouders met kinderen tussen 0 en 16 jaar praktische handvatten aanreiken om met elkaar in gesprek te gaan over opvoeden en geloven. Uniek is de focus op zowel de pedagogische als de bijbels-theologische kant van opvoeden. Voorleven bestaat uit vier boeken. Ouders kunnen op die manier met hun kind meegroeien. Met concrete opdrachten en prikkelende gespreksvragen wordt een open gesprek bevorderd waarin ouders kunnen leren van elkaar, bijvoorbeeld in kringverband. De eerste thema's uit Voorleven (0-3 jaar) zijn ook zeer goed te gebruiken voor doopcatechese. Ieder deel bevat acht hoofdstukken en bestrijkt de leeftijd van 0 tot 16 jaar. Elk hoofdstuk behandelt een thema en biedt een herkenbare casus, een bijbelstudie, verwerkingsvormen en verdiepende artikelen. Meer weten of bestellen? Of liever het materiaal eerst uitproberen?

Vraag dan een kennismakingsprogramma aan. Kijk op www.HGJB.nl voor meer informatie.

THEMABIJEEKOMSTEN VOOR VROUWEN

In maart zal er een digitale thema-ochtend gehouden worden. Hieraan verlenen sprekers uit binnen- en buitenland hun medewerking. Hoe en wanneer? Kijk voor meer informatie op: www.hervormdevrouwenbond.nl/bijeenkomsten/themabijeenkomsten.

VERDIEPINGS-CONFERENTIE 20+
Een verdiepingsconferentie voor 20-ers en 30-ers rondom een thema.
Met centrale sprekers en workshops.
Kijk op www.verdiepingsconferentie.nl.

THEMA-DAGEN ter verdieping of aanvulling op *Opvoedingsbron*

THEMADAGEN VOOR MANNEN

Ontmoetingen tussen mannen in de regio, rondom een thema dat door een of meerder sprekers is ingevuld.
Waar/wanneer: op geplande data + op aanvraag in de eigen regio: ds.jmmolenaar@hervormdede.nl.
Kijk op www.hervormdemannenbond.nl – tabblad 'Themadagen' voor geplande data en meer info.

VROUWENDAGEN

De Vrouwendagen staan in het teken van ontmoeting en bezinning rondom een thema.

Over de invulling en vormgeving van deze dagen wordt nagedacht.

Waar en wanneer: op verschillende plaatsen in het land in de maanden mei en juni.

Meer informatie vindt u later op:

www.hervormdevrouwenbond.nl/vrouwendagen.

